

РЕШЕНИЕ

№ 20521

гр. София, 13.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 28.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **2084** по описа за **2025** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) вр. чл. 208 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по касационна жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), представлявана от председателя на Управителния съвет, депозирана чрез процесуален представител – главен юрисконсулт С. Г. против Решение № 145 от 10.01.2025 г., постановено по НАХД № 13597/2024 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 115 състав. С решението е отменен Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) № [ЕГН], издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“ към Министерство на регионалното развитие и благоустройството, с което на „ПИМК“ ООД за нарушение по чл. 102, ал. 2 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 (две хиляди и петстотин) лева. В тежест на касатора е възложено заплащането на направените разноски за процесуално представителство на „ПИМК“ ООД.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на постановеното решение. Мотивирано е становище, според което при надлежно установеното административно нарушение със съставен доклад от Електронната система за събиране на пътни такси, поддържана от АПИ, систематичното тълкуване на разпоредбата на чл. 189ж от ЗДвП (ДВ, бр. 105/2018 г.) и нормите на чл. 167а, ал. 3 и ал. 4, чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП, не дават

основание да се приеме, че въведената възможност за установяване и ангажиране на административно – наказателната отговорност по опростена процедура за някои видове административни нарушения на този закон е приложима единствено за нарушения, извършени от водачи на МПС, но не и за ползватели и собственици на ППС от категорията на чл. 10б, ал. 3 от ЗП. С позоваване на предложените и приети изменения и допълнения през 2019 г. в ЗДвП и в ЗП – въвеждане на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства, на база време (винетни такси) и на база изминато разстояние (тол такси), и на мотивите към законопроекта, както и на относима съдебна практика по сходни казуси, е обоснована теза, че издаването на ЕФ е допустим процесуален ред за санкциониране на административни нарушения на задължението за плащане на дължимата такса по чл. 10, ал. 1 ЗП. Твърди се, че образците на ЕФ по чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП са утвърдени от УС на АПИ и в този смисъл, съдържат ясно и точно описание на всички факти от значение за съставомерните елементи на съответното административно нарушение. Застъпено е и становище, че за да бъдат реализирани целите на административно наказателната отговорност, визирани в чл. 12 от ЗАНН, санкцията за установено административно нарушение следва да е не само съразмерна, съгласно тълкуването на СЕС с решение по дело С-61/2023 г., на което се е позовал съставът на районния съд в обжалваното решение, но и да е ефективна и възпираща. В този аспект, с позоваване на т. 24 от решение на СЕС от 09.02.2012 г. по дело С-201/10, според което когато правото на Съюза не съдържа по-точни правила за определяне на националните санкции, тъй като не предвижда изрично критерии за преценка на пропорционалността на подобни санкции „санкционните мерки по националното законодателство не трябва да надхвърлят границата на подходящото и необходимото за посигане на легитимно преследваните от това законодателство цели, като се има предвид, че когато има избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до най-малко обвързващата и че причинените неудобства не трябва да са несъразмерни по отношение на преследваните цели.“ е обоснована тезата, че при конкретния вид нарушения преследваната цел с налагане на санкциите е защита на регулираните обществени отношения, свързани с поддържането на състоянието на пътищата, като основен фактор за безопасност на движението. Сочи се, че създаденият механизъм включва и възможност за освобождаване от отговорност, посредством заплащане на компенсаторна такса, чийто размер е диференциран съобразно Тарифата за таксите, събирани за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа. С тези аргументи, е обосновано искане

за отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново, с което издаденият от АПИ, ЕФ да бъде потвърден. Претендират се разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер, определен съгласно чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Ответникът по жалбата „ПИМК“ ООД, представлявано от управителя А. Й., чрез процесуалния си представител – адв. Е. Т., АК - П. оспорва жалбата. В представения писмен отговор (л. 13 – л. 17) излага подробни съображения относно обосноваността и законосъобразността на постановения съдебен акт, с които мотивира искане за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Поставя акцент и на представените във въззивното производство доказателства относно договорните отношения на санкционираното дружество с доставчик на ЕУЕПТ, които счита, че са от съществено значение за отговорността за деклариране и заплащане на пътни такси, съгласно пряко приложимите норми на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28.11.2019 г. и въведената в националното законодателство възможност с измененията на ЗП и ЗДвП (обн. ДВ, бр. 14/2023 г. в сила от 10.02.2023 г.) - да не се образува административно наказателно производство, а образуването - да бъде прекратено при предоставена възможност за заплащане на дължимата такса в 14-дневен срок от констатиране на нарушението – чл. 10б, ал. 7 – ал. 9 от ЗП и

чл. 189е, ал. 6а от ЗДвП. В този контекст, се сочи, че административно наказващият орган е бил длъжен да изследва тези обстоятелства, преди да пристъпи към налагане на имуществената санкция с обжалвания по съдебен ред ЕФ, включително и с оглед установяване на причината за неплащане на пътната такса, която не е задължително да е свързана с виновно поведение на служител на санкционираното дружество. С позоваване и на съдебна практика по сходни казуси са изложени съображения за наличие и на основания за приложение на разпоредбата на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН. Направено е искане за оставяне в сила на обжалваното решение като обосновано и законосъобразно.

Касаторът и ответникът по касационната жалба не участваха със свои представители в съдебното заседание пред настоящата инстанция.

От пълномощника на „ПИМК“ ООД – адв. Т. е представено допълнително писмено становище (л. 24 – л. 27), в което поддържа направеното искане в писмения отговор на касационната жалба и аргументите, с които е обосновано. Претендира разноси за касационното производство.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че касационната жалба е неоснователна.

Настоящият касационен състав на Административен съд - София – град, въз основа на приложените доказателства, наведените касационни основания и становищата на страните, съобразно правомощията по чл. 218 от АПК, прие за установено:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е в предвидения в чл. 211, ал. 1 от АПК преклузивен срок (съобщението за изготвеното решение е връчено на 21.01.2025 г., а жалбата е заведена с вх. № 34636 на 31.01.2025 г.), от процесуално легитимирано лице, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт.

Разгледана по същество – жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Въз основа на приложените писмени доказателства, Районният съд е приел за установено от фактическа страна:

на 09.07.2021 г. в 14:28 ч. пътно превозно средство – влекач, марка „И.“, модел „АС440СТ П ЦНГ“, рег. [рег.номер на МПС], собственост на „ОТП Лизинг – клон П.“ и ползвател „ПИМК“ ООД, техническа допустима максимална маса 20 000 кг., 2 оси, екологична категория ЕВРО 6Д, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща техническа допустима максимална маса на състава – 45 000 кг., се движил по път А-6, на територията на Столична община, км 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа. На посочената дата и час стационарна контролна точка 10182 е заснела движението на посоченото ППС. Отчетено е, че за него не е платена пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП и няма издадени валидна маршрутна карта или валидна тол- декларация за преминаване през този сегмент. Генериран е запис регистриран под № С779С7В09ДЕВ3163Е053021F160А0404 - снимка на ППС с отбелязване на стационарната контролна точка, датата и часа на записа, и посоката на движение.

На 09.07.2021 г. е издаден ЕФ № [ЕГН], с който е установено нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, за което на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, на ползвателя на ППС – „ПИМК“ ООД е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лева. Приложен е и генерираният доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл. 167а, ал.3 от ЗДвП заедно със статични изображения във вид на снимков материал.

Въз основа на тези факти, установени въз основа на кредитирания от съда доклад от електронната система за събиране на такси и приложените към него статични изображения във вид на снимков материал, е приел за категорично установено, че за процесния ден и час за движението на заснетото ППС не е била заплатена пътна такса, и не са били получени тол декларации и маршрутни карти.

За да приеме за неоснователни възраженията на процесуалния представител на санкционираното дружество относно задълженията на доставчика по сключения договор за ЕУЕСТ, в мотивите на решението е посочено, че съществува разлика между допускането на движение на конкретното ППС по платената пътна мрежа в конкретния пътен участък, без да са платени пътните такси и самото задължение за заплащане на пътните такси.

За да отмени Електронния фиш, СРС е счел, че е издаден незаконосъобразно, при съществено нарушение на процесуалните правила, което рефлектира отрицателно върху правото на защита на санкционираното дружество, доколкото актуалната към момента на извършване на административното нарушение и издаване на ЕФ нормативна уредба не предвижда възможност по този ред – в отсъствие на нарушител и контролен орган да се санкционира нарушение на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Съдът се е позовал на съдебна практика по сходни казуси, възприемайки становището, че законосъобразното тълкуване на нормите на ЗДвП и ЗП по отношение на приложимия процесуален ред за установяване и санкциониране на административни нарушения, съгласно общата норма на чл. 46, ал. 3 от Закона за нормативните актове, изключва издаване на ЕФ.

Без да са изложени конкретни аргументи по приетите релевантни факти относно наложената имуществена санкция за констатираното административно нарушение, съдът е възпроизвел тълкуването на нормата на чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г.

Като извърши служебно проверка, на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав счита обжалваното решение за валидно и допустимо, но неправилно.

Съдът не споделя становището на Районния съд, че нормативната уредба, действала към момента на извършване на нарушението и към датата на издаване на обжалвания по съдебен ред ЕФ не предвижда възможност за установяване и санкциониране на деянието в отсъствие на нарушител и контролен орган, при заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП нарушение. Въпреки, че нормата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП (ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) препраща само към нарушенията по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, както е посочено и в касационната жалба, това не е единствената разпоредба в ЗДвП, която регламентира редът, по който могат да бъдат установени и санкционирани административни нарушения по чл. 179, ал. 3а - ал. 3б от ЗДвП. В чл. 167а, ал. 2, т. 8 от ЗДвП изрично е предвидена възможност тези нарушения - по чл. 179, ал. 3 - 3в от ЗДвП да бъдат установени и санкционирани с електронни фишове. В същия смисъл е и разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, в която е посочено, че "електронни фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3- 3в". Подобна възможност е предвидена и в разпоредбите на чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП, с които е регламентирано правото на собственика и/или ползвателя на ППС, при извършено и констатирано по предвидения ред нарушение по чл. 179, ал. 3 – ал. 3б от ЗДвП, да предприеме действия, с които да бъде освободен от отговорност. На следващо, но не по значение място, разпоредбата на чл. 189ж, ал. 7 от ЗДвП предвижда възможност за ангажиране на административно-наказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП.

Не се споделя и позоваването на разпоредбата на чл. 46, ал. 3 от ЗНА, която въвежда изискване за стриктно и императивно тълкуване на материално правните норми от значение за наказателната, административната и дисциплинарната отговорност, а не на процесуалните, с които е регламентиран редът, по който следва да бъдат установени закононарушения, подлежащи на съответния вид санкция, предвидена също в норма от материалното право.

Приведено към конкретиката на казуса, не се спори относно позитивната уредба на състава на санкционираното административно нарушение по чл. 102, ал. 2 от Закона за движение по пътищата. Разпоредбата създава задължение за собственици на пътни превозни средства или на вписан ползвател в свидетелството за регистрация - да не допускат движението им в обхвата на платената пътна мрежа, ако за пътното превозно средство не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащането на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, според категорията на пътното превозно средство. Не е спорна и санкционната норма – чл. 187а от ЗДвП.

Дали това нарушение ще бъде установено и санкционирано със съставяне на Акт и издадено въз основа на него Наказателно постановление или по предвидения опростен процесуален ред – в отсъствие на нарушител и контролен орган, посредством издаване на ЕФ, е ирелевантно за състава на нарушението и отговорността, която следва да понесе собственика или ползвателя на ППС. Казано по друг начин, нарушението на процесуалния ред за установяване и санкциониране на административно нарушение може да бъде основание за отмяна на наложена по административен ред законоустановена санкция само тогава, когато е довело до ограничаване правата на санкционираното лице. Нормативно установената възможности в чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП за освобождаване от отговорност, а и за осъществяване на съдебен контрол, са достатъчна гаранция за обезпечаване на процесуалната възможност на санкциониран с ЕФ да упражни ефективно правото си на защита и да ангажира доказателства, използвайки възможните процесуални способи за събирането им, и то при спазване на основните принципи на непосредственост и състезателност.

В конкретния казус, санкционираното дружество е заявило съответни на защитаваните интереси доказателствени искания, които незаконосъобразно са били игнорирани от състава на съда при провеждане на съдебното заседание. Липсва произнасяне по направените доказателствени искания в постъпилата преди провеждане на съдебното заседание – на 06.12.2024 г. Молба – становище – стр. 2 – стр. 3 (л. 29 – л. 30), а същите както се твърди и от процесуалния представител в настоящото производство, са от значение на първо място за наличието на субективния елемент от състава на безспорно установеното административно нарушение, иначе казано за дължимия отговор на съществените въпроси за вината и отговорността, включително и относно съразмерността (пропорционалността) на наложената административна санкция, в контекста на тълкуването, дадено с цитираното в мотивите на обжалваното решение, решение на СЕС по дело С-61/23. Обективната отговорност на юридическото лице (собственик или ползвател на ППС) за нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, предвидена в чл. 187а, ал. 2 от ЗДвП не само не изключва, а изисква преценка относно наличието на доказателства за виновно поведение като елемент от състава на нарушението, с оглед на предвидената нормативна възможност в чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП, за освобождаване от отговорност.

В контекста на изложеното, според настоящия съдебен състав процесният Електронен фиш е издаден от компетентен орган – АПИ, при спазване на процесуалните изисквания за констатиране и санкциониране на административни нарушения на ЗДвП в изпълнение на въведените изисквания за ползване на платената пътна мрежа в Закона за пътищата, по предвидения процесуален ред в ЗДвП, чрез използване на електронната система по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП - в отсъствие на контролен орган и на нарушител.

Обжалваното решение като неправилно и постановено при съществено нарушение на процесуалните правила следва да бъде отменено на основание чл. 221, ал. 2 от АПК.

Доколкото съдът не е изяснил съществени за съставомерността на конкретното административно нарушение факти от значение за отговорността –причината за липса на отчетено таксуване в

конкретния пътен участък за конкретното ППС, както и на изключващи отговорността обстоятелства, по смисъла на чл. 106, ал. 7 – ал. 9 от ЗП, с оглед на настъпилите промени в нормативната уредба след издаване на ЕФ, а за тяхното установяване пълномощникът на санкционираното дружество е ангажирал писмени доказателства и е направил доказателствени искания, по които липсва произнасяне, делото следва да бъде върнато за ново разглеждане от друг съдебен състав, който да се произнесе по доказателствените искания и по съществото на спора. Едва след събиране на доказателства за посочените факти, при категоричен отговор относно отговорността за изпълнение на задължението по чл. 102, ал. 2 от ЗДвП и липса на изключващи отговорността обстоятелства, може да се прави преценка и за съразмерност на наложената имуществена санкция, в съответствие с критериите, въведени с Решението на СЕС от 21.11.2024 г. по дело № С-61/2023 г. - отчитане на конкретните обстоятелства, при които е извършено нарушението, поведението на водача на ППС, а евентуално и на други лица, които имат отношение към изпълнение на задължението по чл. 102, ал. 2 от ЗДвП.

При новото разглеждане на делото съставът на СРС следва да се произнесе и по направеното искане за присъждане на разноски, на основание чл. 226, ал. 3 от АПК.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК вр. чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, XXIII-и касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ Решение № 145 от 10.01.2025 г., постановено по НАХД № 13957/2024 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 115 състав.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.